

Več pomoči osnovnim šolam

V občinski izobraževalni skupnosti so 7. februarja letos obravnavali Poročilo o stanju in problemih na področju vzgoje in izobraževanja v osnovnih šolah občine Šiška v šolskem letu 1981/82. Delegati so poročilo ocenili kot zelo dobro in kot osnovo za nadaljnje dograjevanje osnovnega šolstva na območju občine, v vseh okoljih. Iz poročila povzemamo nekatere pomembnejše ugotovitve in podatke.

V šolskem letu 1981/82 je v občini Ljubljana Šiška delalo 13 samostojnih, 2 centralni in 4 podružnične šole z 9064 učencev v 348 oddelkih. Pet oddelkov na podružničnih šolah je bilo kombiniranih. V šole s celodnevno organizacijo življenja je bilo vključenih 1150, v podaljšano bivanje pa 1781 učencev.

Razveseljiva je ugotovitev, zapisana v poročilu, da se je v šolskem letu 1981/82 povečal interes za opravljanje strokovnih izpitov in dokončanje študija med pedagoškimi delavci in da se strokovna zasedenost v šolah izboljšuje. Šole imajo največje težave pri iskanju učiteljev za tehnično in telesno vzgojo ter matematiko. Prav gotovo bo treba več pozornosti v prihodnje nameniti štipendijski politiki, zlasti pa razpisovanju del in nalog za opravljanje učiteljskega poklica.

Manj razveseljiva je ugotovitev, da je razvoj celodnevni šol in podaljšane bivanja zastal in da število vključenih učencev ni preseglo števila preteklih let. Razlago za to ugotovitev je iskati v vse bolj zaostrenih gospodarskih razmerah, v katerih so se, ob gospodarstvu, znašle tudi osnovne šole. Šole so opravile nekaj manjših prenovitev objektov, bistvenih izboljšav materialnih in prostorskih pogojev (če izzamemo pridobitve iz sredstev samopriskupka) pa v preteklem obdobju ni bilo. Stroški materiala in raznoteri storitev, ki so potrebni za vsakodnevno delovanje in izboljšanje uporabnosti šolskega prostora ter modernizacijo tehnične in druge opremljenosti, so vedno višji, sredstev pa manj. Šole v občini Ljubljana Šiška v glavnem nimajo učilnic in opreme za tehnično vzgojo po veljavnih normativih. Slaba opremljenost kabinetov se seveda kaže v slabših rezultatih usmerjanja učencev po končani osnovni šoli v proizvodne poklice. Delegati občinske izobraževalne skupnosti so še posebej podprli prizadevanja osnovnih šol za zagotavljanje brezplačnih učbenikov za učence osnovnih šol. Žal tej nalogi še niso v vseh okoljih namenili dovolj pozornosti.

Delovne načrte so vse osnovne šole sprejele po zakonitem postopku. Še vedno pa se v nastajanje delovnega načrta ne vključujejo dovolj krajevne skupnosti, družbenopolitične organizacije in združeno delo. Veliko več interesa so pokazali starši in različna društva. Ker se omenjeni premalo vključujejo v nastajanje delovnega načrta, na njihovo pobudo šole med letom opravijo nenačrtovane naloge, ki časovno med seboj niso usklajene. Take naloge nosijo s seboj vedno neugodne vzgojne vplive. Naloge, organizirane v naglici, pedagoškim delavcem ne omogočajo izrabiti najpomembnejše vzgojne možnosti: samoupravnega pristopa, temeljite priprave, kritične analize.

Interesne dejavnosti so v osnovnih šolah dokaj razvite, vendar tudi za to področje delegati ugotavljajo, da je premalo tehnične dejavnosti, ki bi pomagale učencem pri izbiri poklicev. Mentorji interesnih dejavnosti so tudi izven osnovnih šol. Teh je bilo v Šiški 92. Vodili so večidel telesnovzgojne in kulturno umetniške dejavnosti. V šolah so tehnično usposobljeni le učitelji za tehnično vzgojo, ki pa ne morejo voditi vseh tehničnih področij interesnih dejavnosti. Pomoč delavcev združenega dela je verjetno pogoj za večji napredek tudi na tem področju.

Na osnovi primerjave z učnimi uspehi prete-

klih let moremo domnevati, da so se v osnovnih šolah dvignili ocenjevalni kriteriji, zlasti za manj uspešne učence. Napredovalo je 8938 učencev ali 98,61 %. Razred ponavlja 126 ali 1,39 % učencev, kar je 54 več kot v šolskem letu 1980/81. Ob zaključku šolskega leta je imelo 258 učencev (prejšnje leto 294) negativne ocene. Vseh negativnih ocen je bilo 507. Negativne ocene se kopičijo v 7. in 8. razredu. Povod za zvišanje učne zahtevnosti so bili rezultati analiz učnega uspeha učencev v srednjem usmerjenem izobraževanju in spremljanja učne uspešnosti učencev v šolah v srednjem usmerjenem izobraževanju. **B. P.**

Z razprave o usmerjenem izobraževanju

Praktični in ne vsebinski problemi

Sredi januarja je področna konferenca mladih v vzgoji in izobraževanju pri naši OK ZSMS organizirala razpravo z učenci osmih razredov osnovnih šol ter prvih in drugih razredov srednjih šol v usmerjenem izobraževanju. Udeležilo se je okrog petdeset učencev.

Ker so teoretične postavke že splošno znane, so se pogovarjali o praktičnih primerih v usmerjenem izobraževanju. Mnenje učencev je bilo, da jih v osmem razredu osnovne šole zavajajo, saj se sami še niso sposobni odločiti za pravilno smer in jih zato učitelji usmerjajo po njihovi (učiteljevi) presoji. Ko pa učenci ugotovijo, da ne bodo sprejeti na šolo, za katero naj bi se odločili, jim preostane le to, da se vpišejo na šole s prostimi mesti.

Največje težave so z učbeniki, saj nikakor ni ustreznih oziroma jih sploh ni. Nekateri pa so

menili, da je bolje črpati snov iz razlage, saj to vodi k večjemu napredku.

Učitelji, ki so poučevali v prejšnjem sistemu šolanja, se nikakor ne morejo prilagoditi novim zahtevam. Tisti, ki poučujejo na dveh različno težavnostnih stopnjah, ne predavajo različno »težavnostno«, ampak uberejo neko srednjo pot.

Učenci so bili tudi proti razdeljevanju po skupinah glede na začetno znanje. Tisti, ki so bili boljši, dobivajo težje teste za reševanje kot drugi in nemalokrat se zgodi, da imajo nižje ocene.

Učenci so tudi povedali, da jih ne učijo za praktično znanje in so na delovni praksi popolnoma izgubljeni. Ostajajo brez praktičnega znanja, čeprav je to temeljni cilj vsakega šolanja!

Tine Valič

Obisk pri mladincih KS Na jami

Zakaj neaktivnost

Zakaj so mladi tako neaktivni? Zakaj je mladinska organizacija tako neaktivna? To so vprašanja, ki so vedno bolj pogosta. Nihče pa ne vpraša: »Kaj je vzrok tej neaktivnosti, nezainteresiranosti?« Vzrokov je sicer veliko, vendar, kot je bilo slišati, prednjači le eden. Ta pa je prostor. No, nič novega, da imajo osnovne organizacije prostorske probleme. Vse prošnje mladih iz KS Na jami za dodelitev vsaj manjšega prostora so padle v vodo. Bilo je sicer nekaj obljubljenega, vendar je ostalo le pri besedah. So pa še drugi problemi, ki tarejo mlade. Osnovna organizacija je seveda formi-

rana, ima program dela, finančni načrt, za delo pripravljenih okoli 60 mladincev (po zadnjem evidentiranju). Toda ostalo je le pri tem. Veliko se govori, da vodstvo osnovne organizacije ni doraslo svoji funkciji, da nima časa itd. Blagajna je prazna, tako da niti najnujnejše akcije ni mogoče izpeljati.

Na krajevni skupnosti pa pravijo: »Ko boste kaj naredili in pokazali, da delate, se bomo pa drugače pogovarjali!« Se pravi — brez dela ni jela. Mogoče bo pa takrat kaj padlo v blagajno in tudi prostor se bo našel, da se bodo mladinci zbirali, delovali in podobno. **Marjan Ošljaj**